

Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen

**

Referanse:

Vatne S. 2018. Naturverdier for lokalitet Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2017. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=6160>)

Referansedata

Fylke: Nord-Trøndelag
Kommune: Verdal
H.o.h.: 400-510moh
Areal: 810 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2017
Inventør: SVA
Vegetasjonssone: mellomboreal 10000% (ca 80970daa)
Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk

Sammendrag

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Miljødirektoratet. Tilbudsarealet var på 9994 dekar. Av dette har et område på 809 dekar i nordre del av tilbudsarealet blitt vurdert som verneverdig areal. Sørøver finnes tre gammelskogsområder som ligger adskilt fra verneforslaget grunnet mye fjell, usammenhengende fjellskog med lave kvaliteter og myr. Det var ellers flere nye hogstflater i tilbudsområdet.

Det verneverdige området ligger i svakt oseanisk seksjon (nært klart oseanisk seksjon), mellomboreal vegetasjonssone, mellom fjellene Sagvollvola og Semsklumpen. Det omfatter noen nord- og sørvendte skogslirer med gammel, naturlig forynga granskog, og ellers en del myr. Vegetasjonen er noe variert. Gran er dominerende treslag. Fattige vegetasjonstyper dominerer i skog, mens høystaudeskog, lågurtskog og rik sumpskog finnes i mindre arealer. Rike skogtyper er i stor grad er fanget opp av de to kjerneområdene som inngår i verneforslaget.

Området er upåvirket av nyere inngrep. Søndre del (kjerneområde 2) utmerker seg som et relativt stort område med lite hogstpåvirkning de siste 200 år. Her finnes gammel elementrik naturskog og urskogs nær granskog med store mengder død ved i ulike dimensjoner og nedbrytningsfaser og høy andel biologisk gamle grantrær. Øvre del har et typisk glissent fjellgranskog-preg med koniske, vridde, og kvistrike trær på opp mot 250-350 år, og gadd og læger dannet av slike. I mer produktive partier nederst i lia er skogen mer produktiv, kompakt og har grovere dimensjoner og tegn etter eldre plukkhogst i små arealer. Nordre del (kjerneområde 1) er tydeligere påvirket av eldre gjennomhogster, og har mer ordinært gammelskogs preg med spredte overstandere, lommer med en del død ved og enkelte sterkt nedbrutte læger. Innslaget av gammel bjørk er stedvist stort, mens eldre rogn bare finnes spredt, og gammel selje og furu er nesten fraværende. Kjerneområdene utgjør omkring 25% av totalarealet i verneforslaget.

Det er hittil registrert et ganske lavt antall rødlistearter (4 NT-arter innen lav og vedboende sopp), og ellers en del signalarter tilknyttet gammel granskog, men det forventes at området kan huse flere relevante arter, spesielt veboende sopp og kanskje markboende sopp.

Samlet sett vurderes området som regionalt verneverdig (**). Det er uheldig at nærliggende gammelskogsområder (inkludert en stor del av Ko2) ikke er med. Når området sees i sammenheng med storområdet Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark bidrar den litt i positiv retning ved å tilføre en rest av urskogs nær granskog.

I henhold til Framstad (m.fl. 2017) dekker lokaliteten i noen grad mangler knyttet til gammel, dels urskogspreget granskog (relativt stort kjerneområde som har fått verdi A), og i noen grad arts mangfold og rik granskog, og oppnår samlet sett midtels grad av mangeloppfyllelse.

Feltarbeid

Området er undersøkt av Steinar Vatne 1-3.8.2017. Alle partier med sammenhengende granskog i tilbudsområdet blei befart. Det blei ganske raskt avklart at det bare fantes svake verdier i glissen, høyereliggende fjellskog sør i tilbudsområdet, så mye av dette blei bare undersøkt i kikkert. Fjelldominerte områder og myr blei ikke prioritert.

Tidspunkt og værets betydning

Det var oppholdsvær alle dagene, og været gav ingen begrensninger for utførelsen av feltarbeidet. Tidspunktet var egnet for registrering av relevante artsgrupper, men litt tidlig for jordboende sopp.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Miljødirektoratet. Tilbudsarealet var på 9994 dekar. Av dette har et område på 809 dekar blitt vurdert som verneverdig areal. Det kan også vurderes om kjerneområde 3 bør inngå i et alternativt verneforslag.

Tidligere undersøkelser

Tre naturtypelokaliteter (alle av typen gammel granskog) var innlagt Naturbase, basert på Rian (2000) og Hofton & Framstad (2006). Ellers finnes noen relevante artsregistreringer gjort av Teppo Rämä i 2009 innen den ene lokaliteten (Artskart). Av tre MiS-figurer i området var to av disse delvis overlappende med naturtypelokalitetene.

Beliggenhet

Lokaliteten (verneforslaget) ligger nord i Verdal kommune, mellom fjellene Sagvollvola og Semsklumpen.

Naturgrunnlag

Topografi

Topografien er ikke spesielt variert, og omfatter noen nord- og sørvendte skogslirer, og ellers et rimelig flatt myrterreng.

Geologi

Berggrunnen i området er grovt angitt som grønnstein, og er helt eller delvis dekket av tynt jorddekke og torv og myr (NGU 2018). I nord også noe breelvavsetning og forvittringsmateriale.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk, vegetasjonssone: mellomboreal 10000% (ca 80970daa) .

Området ligger i svakt oseanisk seksjon (nært klart oseanisk seksjon), mellomboreal vegetasjonssone (NiNWeb 2018)

Klima

Området har ingen særlige uvanlige lokalklimatiske trekk, men det kan nevnes at nordvendte skogslirer og den lille dalen i Sunniholet har partier med nokså høy luftfuktighet.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Svak lågurtskog og blåbærskog er de dominerende grunntypene på skogkledt areal. Rik vegetasjon finnes i tilknytning til myr, sigevann og kildeskog, men finnes sjelden over større, sammenhengende arealer. Rik høystaudeskog finnes i små arealer, med overganger til lågurtskog. Myrvegetasjon inngår i kjerneområde 2 som rik og intermediær myrkant i overgangen mellom myr og fastmark. Det virker som at forholdene ligger til rette for noe kalklågurtskog enkelte steder. Utbredelsen av denne typen er noe usikker i mangel av sikre signalarter (karplanter og sopp). Fattig og dels rik sumpskog inngår i små arealer i kjerneområde 1. Noe fattig og intermediær myr og bærlyngfuruskog finnes på knausene i mellom kjerneområdene, og ellers spredt sør i området. Typiske arter i rik vegetasjon var mjødurt, sumphaukeskjegg, turt, tyrihjel, bekkeblom, jåblom, gulstarr, teiebær, fjellistel og grov nattfiol.

Skogstruktur og påvirkning

Søndre del av verneforslaget er svært lite påvirket av hogst, i de siste 100-200 år. Hogststubber er sjeldne å se, med unntak av et par mindre arealer. Her finnes gammel elementrik naturskog og urskogsgranskog med død ved i ulike dimensjoner og nedbrytningsfaser og høy andel gamle grantrær (250-350+ år). Ofte glissent fjellgranskog-preg lengst opp i lia, med koniske, vridde, og kvistrike trær, og gadd og læger dannet av slike. I mer produktive partier er skogen mer kompakt og har grovere dimensjoner. Noen partier har lavere gjennomsnittsalder, men likevel svært få stubber.

Nordre del er i større grad prega av gjennomhogster, kanskje fram til første halvdel av forrige århundre. Gamle stubber er vanlige. Tilstanden spenner fra sein aldersfase til optimalfase og begynnende sammenbruddsfase (i de mest produktive og fuktige areal). Gjennomsnittlig trealder er kanskje rundt 80-120 år, med overstandere opp mot 160-200 år. Stedvis bra foryngelse av gran i glenner. Her er også en del død ved, hovedsakelig vindfall, samt enkelte gamle, sterkt nedbrutte læger. Innslaget av gammel bjørk er stedvist stort, mens eldre rogn bare finnes spredt, og gammel selje og furu er nesten fraværende.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Sunniholet

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: C

Areal: 89,9daa

Innledning: Lokaliteten er registrert 13.3.2018 av Steinar Vatne, Økolog Vatne i forbindelse med frivillig vern 2017, basert på eget feltarbeid 1.8.2017. Nyregistrert lokalitet. Røddlistestatus for arter og naturtyper følger hhv. Henriksen & Hilmo 2015 og Lindgaard & Henriksen 2011, og verdsetting følger oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i et søkk mellom Kolstadklumpen og Fiskløysingen, lengst inn i Sagdalen, nord i Verdal kommune. Den er avgrensa mot myr i vest, og ellers mot annen gammel granskog (usikre grenser her). En bekk renner gjennom lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gammel høyereliggende granskog (80%) med svak lågurtskog som dominerende grunntype, med innslag av blåbærskog, lågurtskog (2%) og litt høystaudeskog (5%) på blokkmark innerst i Sunniholet. Tendenser til intermediær (8%) og rik (5%) gransumpskog i laverliggende partier. Et par intermediære myrflater er inkludert av arronderingsmessige årsaker. Gran er dominerende treslag, og innslaget av bjørk, rogn, selje og gråor er sparsomt. Noen bergskrenter i søndre del.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er generelt sterkt prega av gjentatte gjennomhogster, kanskje inntil første halvdel av forrige århundre. Gamle stubber er vanlige. Gjennomsnittlig trealder er kanskje rundt 80-120 år, med enkelttrær opp mot 160-200 år. Det flateste partiet virker mer produktivt, med halv-grove dimensjoner, og middels store mengder vindfall, samt enkelte gamle, sterkt nedbrutte læger. Oppover

i skråningene noe mer seinvokeste trær med større innslag av gamle rogn, og enkelte seljer. Enkelte grangadd. Skogen er ofte halvåpen til glissen. Noe foryngelse av gran i glenner.

Artsmangfold: Av lavararter knytta til gammel granskog finnes gammelgranlav, dverggullnål, gubbeskjegg (NT), skukkelav, vanlig blåfiltlav og skrubbenever, og vedsoppene okerskin, svartonekjuke (NT), vasskjuke. Trolig potensial for flere rødlistearter, i det minste i lavere kategori.

Fremmede arter: Ingen.

Del av helhetlig landskap: Det finnes en del gammel granskog i området, og en del av dette er registrert i naturbase.

Verdivurdering: Vurdert som gammel granskog oppnår lokaliteten middels vekt på størrelse, lav vekt på arts mangfold, middels vekt på tilstand, og lav vekt på rikhet. Samlet sett ligger verdien mellom lokalt viktig-C og viktig-B. Basert på et foreløpig inntrykk av arts mangfoldet får lokaliteten under litt tvil verdien C-lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knytta til gammelskog med begynnende naturskogsdynamikk og skjøtsel er derfor ikke nødvendig. Hogst og andre inngrep vil være negativt for naturverdiene.

2 Sagvollvola nord

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: A

Areal: 148,1daa

Innledning: Lokaliteten er registrert 13.3.2018 av Steinar Vatne, Økolog Vatne i forbindelse med frivillig vern 2017, basert på eget feltarbeid 1.8.2017. Nyregistrert lokalitet. Rødlistestatus for arter og naturtyper følger hhv. Henriksen & Hilmo 2015 og Lindgaard & Henriksen 2011, og verdsetting følger oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs nordsida av fjellet Sagvollvola, nord i Sagdalen og nord i Verdal kommune. Den er nokså klart avgrensa mot myrområder på de fleste kanter, men noe myr er inkludert av arronderingsmessige årsaker. Berggrunnen består av grønnstein, og gir stedvis utslag på vegetasjonen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som gammel høyereliggende granskog ettersom naturverdiene i hovedsak er knytta til denne naturtypen. Svak lågurtskog er dominerende i nedre del, med innslag av lågurtskog, høystaudeskog (NT), blåbærskog og rikmyrkanter. Blåbærskog dominerer i øvre del.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten består av gammel naturskog og dels urskogsnær granskog med middels-store mengder død ved i ulike dimensjoner og nedbrytningsfaser og høy andel biologisk gamle grantrær (250-350 år). En del foryngelse av gran i glenner og kantsoner. Ofte typisk fjellgranskog-preg med koniske, vridde, og kvistrike trær. I mer produktive partier har trærne grovere dimensjoner. Innslaget av bjørk er stort, mens eldre rogn bare finnes spredt, og furu er nærmest fraværende. Det er oftest ingen stubber å se, med unntak i et par mindre partier som kan ha vært plukkhogd på begynnelsen av forrige århundre, og en og annen sjelden stubbe i øvre del som vitner om hogst for svært lang tid tilbake.

Artsmangfold: Av gammelskogslav finnes gammelgranlav, gubbeskjegg (NT), rustdoggnål (NT), huldrelav (NT), lungenever (på grankviser under rogn), vanlig blåfiltlav og skrukkelav, samt gammelgranskål. På død granved er svartonekjuke (NT) og praktbarksopp opptrer hyppig, og ellers er hyllekjuke, vasskjuke, okerskin, duftskinn, kamelionskin, tjærekjuke relativt vanlige. Et usikkert funn av Tomentella fuscocinera cf. Antagelig godt potensial for flere krevende og rødliste lav og vedlevende sopp. Spor etter tretåspett.

Fremmede arter: Ingen

Del av helhetlig landskap: Nærområdet er prega av gammel fjellgranskog som er lite påverka i nyere tid, og en del av dette er registrert i naturbase.

Verdivurdering: Vurdert som gammel granskog oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse, middels vekt på arts mangfold (medregna potensial for rødlistearter), høy vekt på tilstand og middels vekt på rikhet. Samlet sett får den verdi A-verdi (svært viktig).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knytta til gammelskog med tydelig naturskogsdynamikk og skjøtsel er derfor ikke nødvendig. Hogst og andre inngrep vil være svært negativt for naturverdiene.

3 Tyvdalen

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 307daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 14.3.2018 av Steinar Vatne, Økolog Vatne, i forbindelse med frivillig vern, basert på egen befarings 3.8.2017, Rian (udatert) og artsfunn av Teppo Rämä 27.5.2009. Lokaliteten var innlagt i naturbase (BN00011100) av Rian (udatert). Avgrensninga er nå forbedra og beskrivelsen er omarbeida. Rødlistestatus for arter og naturtyper følger hhv. Henriksen & Hilmo 2015 og Lindgaard & Henriksen 2011, og verdsetting følger oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en sidedal til Skjækerdalen, mellom Sagvollvola og Tjuvdalshalla. Den er avgrensa mot hogstflate i nordøst, og ellers mot myr og knauskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Kartlagt som gammel høyereliggende granskog. Gran dominerer, ellers en del bjørk, og litt furu og rogn. Blåbærskog og svak lågurtskog er de vanligste vegetasjonstypene, og mindre innslag finnes av høgstaudeskog og intermediær sumpskog (langs bekken). Noen intermediære myrflater (ca 10 daa tilsammen) er inkludert av arronderingsmessige årsaker. I den sørvendte lia renner det flere bekker ned mot Tjuvdalsbekken. De finnes ellers en del sørvendte bergvegger, store steinblokker og et par små fosser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er noe variasjon i skogtilstand innad i lokaliteten, der noe av nordøstre del virker litt mer påverka, men har allikevel en del restelementer (læger). Ellers er området prega av gjennomhogster, sist for godt over 100 år tilbake. Skogen begynner å bli gammel, med antatt gjennomsnittsalder på godt over 160 år. Gamle overstandere og biologisk gamle trær (over 250 år) forekommer spredt til jevnt over området. Dødved av gran finnes i middels store mengder, først og fremst som læger, men også noe gadd og høystubber. Gamle, sterkt nedbrutte læger virker litt underrepresentert. Innslaget av bjørk er høyt i øst, mye av den er gammel og grov. Deler av skogen har høy, stabil luftfuktighet.

Artsmangfold: Rian (udatert) nevner kystjamnemose, pusledraugmose, rød muslingmose, granrustkjuke, granstokk-kjuke, hyllekjuke, svartonekjuke (NT), tjærekjuke, vasskjuke, dverggullnål, gammelgranlav, gubbeskjegg (NT) (dels mye), kattefotlav, langnål, skrubbenever og skrukkelav. I Artskart vises relevante funn gjort av Teppo Rämä i østre del: taigapiggskinn (NT), furuplett (NT), gammelgranskål, svartonekjuke (NT). I 2017 blei en del av disse artene funnet, men også nye funn av rustdoggnål (NT), huldrelav (NT), gammelgranskål, og gråsoetbeger (VU). Svartonekjuke blei sett på 6 læger. Lokaliteten virker ganske godt undersøkt når det gjelder både lav og vedboende

sopp, men har trolig potensial for noen fler rødlistearter.

Fremmede arter: Ingen

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er omgitt av knauskog, fjell, hogstflate og myr, og ligger nokså isolert til med unntak av eldre granskog i øst, som ikke blei undersøkt i denne sammenheng.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår høy vekt på størrelse, middels vekt på arts mangfold, middels vekt på tilstand og lav vekt på rikhet. Lokaliteteten fikk tidligere verdi A-svært viktig, men får under nå bare verdi B-viktig.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knytta til gammelskog med begynnende naturskogsdynamikk og skjøtsel er derfor ikke nødvendig. Hogst og andre inngrep vil være negativt for naturverdiene.

4 Tjuvdalshalla

Naturtype: Gammel granskog - Gammel høyereliggende granskog
BMVERDI: B

Areal: 105,6daa

Innledning: Lokaliteten er registrert 13.3.2018 av Steinar Vatne, Økolog Vatne i forbindelse med frivillig vern 2017, basert på eget feltarbeid 2.8.2017 og T.H. Hofton 8.8.2005. Lokaliteten var innlagt i Naturbase (00076702) av Hofton (2006), men den er nå utvida mot sør og beskrivelsen er noe omarbeida. Rødlistestatus for arter og naturtyper følger hhv. Henriksen & Hilmo 2015 og Lindgaard & Henriksen 2011, og verdsetting følger oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppunder Tjuvdalshalla li en en vest- nordvestvendt brattskrent trengt inn mot fjellvegger og snaufhell. Avgrensninga mot øst er noe uklar, men Hofton (2006) beskriver lavere kvaliteter her.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som gammel granskog (90%), med innslag av rik granskog og kalkbar-skog. Småbregneskog og blåbærskog dominerer, men i fuktige søkk og skråninger er det en mosaikk med rik høgstaudekog, lågurt(kalk)skog og rikmyr i nordre del. Av rødlista naturtyper inngår litt høystaudegranskog (NT) og lågurt-kalkgranskog (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Her står en eldre, hardt plukkhogstpåvirket naturskog av gran, med et jevnt over moderat sjiktet skogbilde som delvis er noe opprevet som følge av det bratte terrenget med steinblokker. Trærne har brukbare dimensjoner, og det finnes spredte, gamle trær på rundt 200 år. Læger finnes i små-moderate mengder, med overvekt av ferske og middels nedbrutte læger. Stedvis finnes sterkt nedbrutte/overgrodde læger, også enkelte av furu.

Arts mangfold: Hofton (2006) nevner ingen arter. I 2007 blei det funnet gråsotheger (VU), gammelgranlav, skrukkelav (sparsom), vanlig blåfylllav, skrubbenever, praktbarksopp, hyllekjuka, gråporekjuka, svartonekjuka (NT) og tjærekjuka. Karplantefloraen er rik, med bl.a. fjelltistel, grov nattfiol, sumphaukskjegg, jåblom, gulstarr, svartopp, øyentrøst, teiebær og brudespore.

Fremmede arter: Ingen.

Del av helhetlig landskap: Det finnes en del eldre granskog mot øst, men med lave kvaliteter (Hofton 2006). Den er ellers omgitt av bart fjell og knauskog. Som gammel granskog ligger den derfor noe isolert.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår såvidt høy vekt på størrelse, lav-middels vekt på arts mangfold, middels vekt på tilstand og rikhet. Samlet sett får lokaliteten verdi B-viktig (tidligere var nordre del vurdert til bare C-lokalt viktig).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knytta til gammelskog med begynnende naturskogsdynamikk og skjøtsel er derfor ikke nødvendig. Hogst og andre inngrep vil være negativt for naturverdiene.

Arts mangfold

Det er registrert 4 nær trua sopp og lav, og ellers en del signalarter som alle er tilknyttet gammel granskog (gamle trær og død ved). Svartonekjuka (NT) er kanskje en av de vanligste vedsoppene i området, noe som sammen med store mengder død ved i ulike kvaliteter og en del andre signalarter indikerer god kontinuitet. Det er trolig godt potensial for flere rødlista vedboende sopp. Gubbeskjegg (NT) forekommer spredt til rikelig, også utenfor kjerneområdene. Rustdoggnål og huldrelav (begge NT) finnes fåtallig. Sotbeger-samfunn på gamle grankvister blei ettersøkt, men uten funn. Det var litt overraskende at ikke flere gammelskogslav hadde større forekomster tatt i betraktning stor andel gamle trær og dels fuktig skog, men det skal ikke utelukkes at relevante arter har blitt oversett. Det blei ikke sett krevende markboende sopp, men det er potensial for slike i partier med rik skog. Samlet sett er det et lavt påvist mangfold av lav og et middels utvikla mangfold av vedboende sopp, og med vekt på potensial vurderes området foreløpig å ha et middels viktig arts mangfold.

Tabell: Artsfunn i Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen. Kolonnen Totalt antall av art summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen Funnet i kjerneområde henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Fugler	Picoides tridactylus	tretåspett			
Lav	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	NT		1 2
	Chaenotheca brachypoda	dverggullnål			1
	Gyalecta friesii	huldrelav	NT		2
	Lecanactis abietina	gammelgranlav			1 2
	Lobaria pulmonaria	lungenever			2
	Pectenium plumbeum	vanlig blåfylllav			1 2
	Platismatia norvegica	skrukkelav			1 2

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Lav	Sclerophora coniophaea	rustdoggnål	NT		2
Sopper	Ceraceomyces serpens	kameleonskinn			2
	Climacocystis borealis	vassskjue		2	1 ₂ 2
	Conferticium ochraceum	okerskinn			1 2
	Cystostereum murrayi	duftskinn		2	2 ₂
	Ischnoderma benzoinum	tjærekjue		2	2 ₂
	Phellinus ferrugineofuscus	granrustkjue			2
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjue	NT	8	1 2 ₈
	Phellinus viticola	hyllekjue		2	2 ₂
	Pseudographis pinicola	gammelgranskål			2
	Tomentella fuscocinerea				2
	Veluticeps abietina	praktbarksopp		5	2 ₅

Avgrensing og arrondering

Verneforslaget består av den nordligste delen av undersøkelsesområdet, og er i overkant av 800 dekar. All skogen som inngår er gammel, naturlig foryngra granskog og litt gammel furuskog, og det er ingen nyere inngrep. Området grenser mot Skjækerfjella nasjonalpark i øst, mer eller mindre snauffell i sør og sørøst, og ellers mot gammel granskog (enkelte skoglokaliteter, Reiso m.fl.(2007)) og myrområder i vest. Arronderinga er ganske god, og det er godt potensial for utvidelse mot sørvest mot Sagvollseteren og Malsåa kopperverk og andre områder vestover som tidligere er registrert i forbindelse med vern av skog.

Sørover (utelatt fra verneforslaget) finnes tre andre skoglokaliteter som ligger adskilt fra verneforslaget grunnet mye fjell, usammenhengende fjellskog med lave kvaliteter og myr. KO3 kan eventuelt inngå i en alternativ vernegrense. Nordøstre del av tilbudsområdet, også på grensa mot Skjækerfjella NP, var nylig flatehogd, trolig i 2016. Det var igjen noen små restverdier her (enkeltrær), og det er usikkert om det i det hele tatt er egne som restaureringsareal. Tilbudsarealet bestod forøvrig av store arealer hardt plukkhogd gran- og furufjellskog på impediment og lav bonitet som stort sett mangler gammelskogskvaliteter og hadde lavt artsmangfold (se relevante artsfunn på Artskart). I tillegg var det noen nyere hogstflater i midtre del av tilbudsområdet.

Andre inngrep

Det er ingen nyere inngrep av betydning. En sti går gjennom søndre del av området.

Vurdering og verdisetting

Omkring halvparten av verneforslaget består av gammel, naturlig foryngra granskog som ikke er påvirket i nyere tid (400daa), og ca 15% er urskogsnær granskog (KO2) eller gammel elementrik naturskog. Det finnes her bra mengder gammelskogselementer (biologisk gamle trær og ulike kvaliteter dødved), samt en del halvrik skog, og innslag av rik skog, som gir en viss variasjon i vegetasjonstyper og rikhet. Området er lite og er topografisk lite variert. Påvist artsmangfold er er foreløpig lavt til middels, men det er sannsynlig potensial for flere krevende og rødlista gammelskogsarter, og det er i tillegg litt potensial for kalkskogsopp. Det er uheldig at nærliggende gammelskogsområder (inkludert en stor del av Ko2) ikke er med.

Samlet sett vurderes området som regionalt verneverdig (**).

Naturverdiene knytta til andre naturtyper enn skog, hovedsakelig myr og fjell, i verneforslaget er lave, men de er ikke påvirket av inngrep.

Når området sees i sammenheng med storområdet Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark bidrar den litt i positiv retning til å fange opp en rest av urskogsnær granskog, altså et supplement av naturverdier med tilsvarende eller litt høyere kvalitet som finnes fra før. Den bidrar ikke til forbedring av arronderinga av storområdet, og i svært liten grad til å øke arealet.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørt-het	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slagsfordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegeta-sjons-variasjon	Rik-het	Arter	Stør-relse	Arron-dering	Samlet verdi
3 Tyvdalen	***	**	**	**	*	0	*	**	**	*	**	-	—	**
4 Tjuvdalshalla	***	*	*	**	*	0	*	**	**	**	**	-	—	**

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slagsfordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegetasjons-variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Sunnholet	***	**	*	*	*	0	*	*	**	**	*	-	—	*
2 Sagvollvola nord	***	***	***	***	*	0	*	*	**	**	**	-	—	**
Samlet vurdering	***	***	***	***	**	—	*	*	**	**	**	*	*	**

Mangeloppfyllelse

Naturverdiene i verneforslaget består i hovedsak av gammel granskog som er godt dekket i fylket. Det er imidlertid snakk om uvanlig gammel, strukturrik skog på nokså stort areal. Det finnes også litt rik sumpskog og eventuelt også på kalkgranskog (usikker forekomst av slikt areal). Den oppnår derfor trolig middels mangeloppfyllelse for naturtyper med fylkesvis ansvar. Det samme gjelder for arts mangfold (direkte overført fra vurderinger ovenfor), men det er noe usikkerhet fordi påvist mangfold er lavt-moderat. Hele arelet ligger i mellomboreal sone, og en stor del av gammelskogen på middels bonitet, flekkvis kombinert med rik skog, noe som gir lav-middels mangeloppfyllelse på generelle mangler. Lokaliteten vil kunne bli utvidelse av storområdet Skjækerfjella NP, men arealtillegget vil bli lite. Det er ingen internasjonale ansvarstyper eller åpenbart viktige restaureringsarealer i verneforslaget.

Lokaliteten oppnår middels grad på tre av seks punkter, og har sammenlagt middels grad av mangeloppfyllelse.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen

Naturtype - fylkesvis ansvar: Middels mangeloppfyllelse

Internasjonale ansvarstyper: Ingen mangeloppfyllelse

Restaureringsarealer: Ingen mangeloppfyllelse

Arts mangfold: Middels mangeloppfyllelse

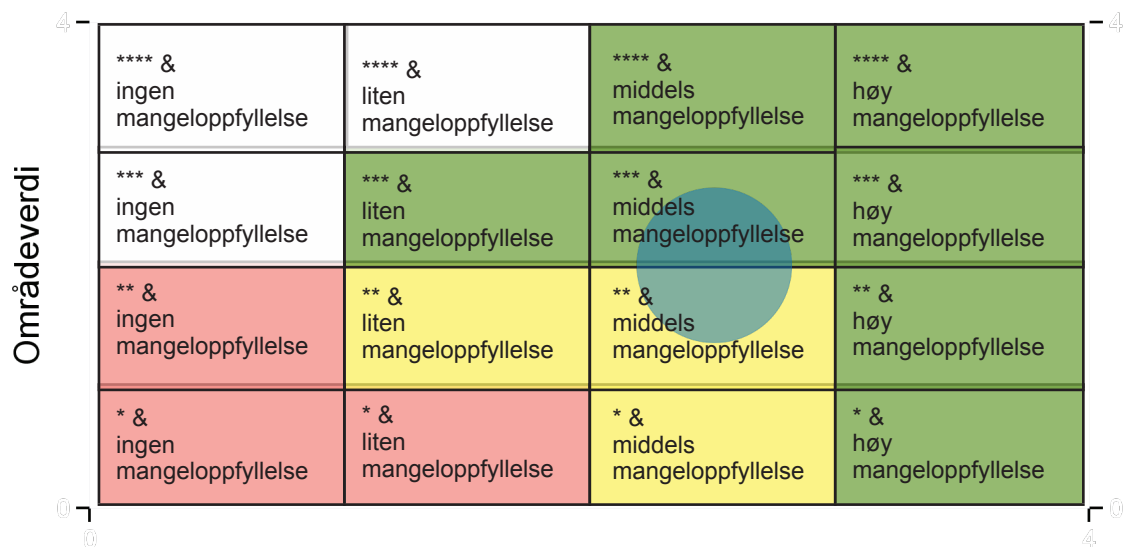
Generelle mangler (lavlandsskog, rik skog/høybonitetsskog og gammelskog): Middels mangeloppfyllelse

Generelle mangler i kombinasjon med naturtyper som skal prioriteres lavere: Lav mangeloppfyllelse

Storområder: Lav mangeloppfyllelse

Totalvurdering mangeloppfyllelse: Middels mangeloppfyllelse

Figur: Blå sirkel angir området Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangeloppfyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren gir en indikasjon på om området bør vurderes for vern.*

Grad av mangeloppfyllelse

* Områder som i dag har lav naturverdi (0 og *) kan potensielt ha egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, ha få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, fordi det allerede er vernet mange slike områder i en region. Forvaltningen bør derfor skjele til våre vurderinger av mangeloppfyllelse når det skal bestemmes om den bør vernes eller ikke. Figuren over er ment som en veiledende hjelp i dette arbeidet. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør området vurderes næyere. Ligger den blå sirkelen over røde felter er det lavt faglig grunnlag for vernet. Hvite felter angir kombinasjoner som svært sjeldent eller aldri er realisert.

Referanser

Framstad, E. (red.), Blindheim, T., Granhus, A., Nowell, M., Sverdrup-Thygeson, A. 2017. Evaluering av norsk skogvern i 2016. Dekning av mål for skogvernet og behov for supplerende vern. NINA Rapport 1352. 149 s.

Hofton T. H. 2006. Naturverdier for lokalitet Holmlitjønna (tidl. Tjuvdalsbekken), registrert i forbindelse med prosjekt Statskog 2005, DP2. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

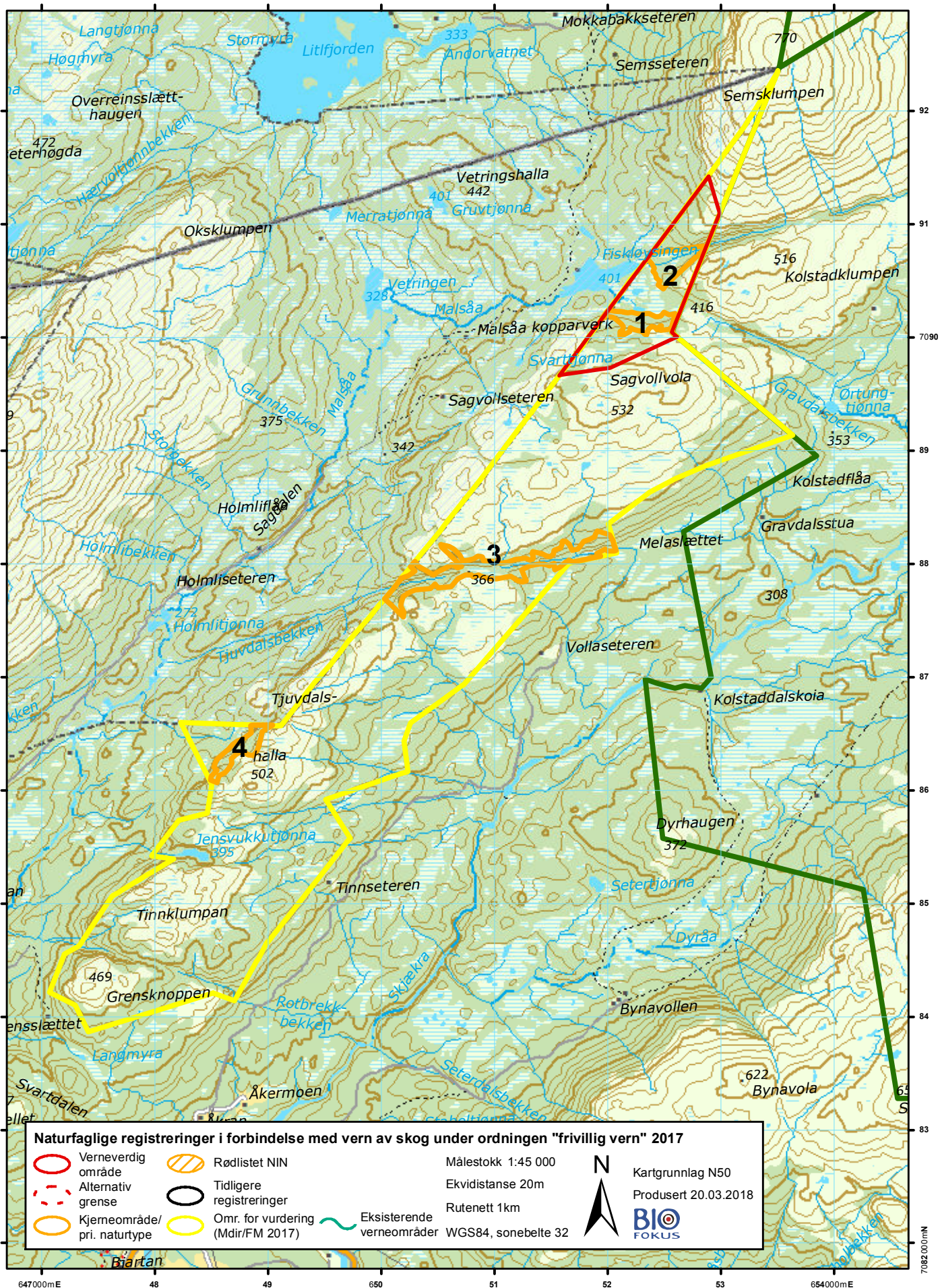
Hofton, T.H., & Framstad, E. (red.), Gaarder, G., Brandrud, T.E., Klepsland, J., Reiso, S., Abel, K., Bendiksen, E., Heggland, A., Sverdrup-Thygeson, A., Svalastog, D., Fjeldstad, H., Hassel, K. & Blindheim, T. 2006. Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SFs eiendommer. Del 2 Årsrapport for registreringer i Midt-Norge 2005. - NINA Rapport 151. 257 s inkl vedlegg.

Reiso S., Hofton T. H., Klepsland J. 2007. Naturverdier for lokalitet Høgmannen tillegg, registrert i forbindelse med prosjekt Statskog 2006, DP3. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

Rian, T. udatert. Naturtyper i Verdal. <http://www.verdal.kommune.no/teknisk/landbruk/biomangfold/naturtyper.htm>

Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen (Verdal, Nord-Trøndelag).

Areal 816daa, verdi **

Bilder fra området Tinnsjøklumpan-Tjuvdalen

KO2 Foto: Steinar Vatne

Vasskjuke blei sett er par plasser i KO1. Foto: Steinar Vatne

Øvre del av KO2 er glissent tresatt. Relativt store mengder død ved av gamle grantrær (og bjørk). Foto: Steinar Vatne

KO1 Foto: Steinar Vatne